

Hollister

راهنمای ایلیوسترومی

Farbro

شرکت جهان پهلو

نمایندگی رسمی کمپانی هالیستر امریکا در ایران

تهران - خیابان ظفر - خیابان نفت شمالی - خیابان هفتمن - شماره ۱۷

تلفن: ۰۲۶۵۱۷۷۲۲ - فaks: ۰۲۶۱۳۲۲۲۲

سیستم گوارش بدن انسان

هنگامی که غذا جویده و بلعیده می شود، از مری به سمت معده پایین می رود. اسید معده و آنزیم ها غذا را به قطعات کوچکتر خرد کرده و بصورت مایع مخلوط در می آورند. این مخلوط از معده به سمت روده کوچک حرکت می کند.

روده کوچک شش متر طول دارد و بیشترین میزان جذب در این محل انجام می شود.

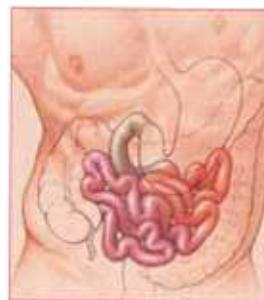
روده کوچک به سه قسمت ددنوم، ژئنوم و ایلیوم تقسیم می شود. زمانی که این مخلوط از روده کوچک عبور می کند مواد مغذی جذب بدن شده و وارد جریان خون می گردد.

از طریق روده کوچک ویتامینها، مواد معدنی، پروتئینها، چربی و کربوهیدراتها جذب بدن می شوند. مواد غذایی که از روده کوچک جذب بدن نشده اند به سمت روده بزرگ حرکت کرده و تشکیل مدفوع را می دهند.

نام دیگر روده بزرگ کولون می باشد که معمولاً دو متر طول دارد. جذب آب از مدفوع و ذخیره مدفوع دو نقش اساسی کولون می باشند.

زمانی که مدفوع در روده حرکت می کند آب آن کم کم جذب می شود تا مدفوع شکل بگیرد. با شروع حرکات دودی روده مدفوع وارد رکتوم می شود.

ماهیچه رکتوم اسفنکتر مقعد نامیده می شود، این اسفنکتر در هنگام حرکات دودی روده اجازه کنترل ارادی دفع را می دهد. سپس مدفوع از طریق مقعد خارج می شود.

این راهنما به شما کمک می کند تا ایلیوستومی خود را بهتر بشناسیید و بتوانید آن را کنترل کنید.

مهم است بدانید شما تنها کسی نیستید که ایلیوستومی دارد. همه ساله هزاران نفر تحت عمل جراحی ایلیوستومی قرار می گیرند. برای برخی جراحی نجات دهنده زندگی است و برای برخی جراحی به منظور ترمیم ضایعه ناشی از تصادف و یا با هدف برداشتن تومور ضرورت پیدا می کند. صرف نظر از دلایل طبی، فردی که تحت عمل ایلیوستومی قرار می گیرد، به طور طبیعی سوالات و نگرانی هایی دارد. منظور از تنظیم این راهنما آن است که به برخی از سوالات شما در مورد جراحی ایلیوستومی پاسخ دهد و به شما کمک کند تا بتوانید با ایلیوستومی بهتر زندگی کنید. این راهنما توسط تیم مراقبت و بهداشت کمپانی هاییست برای شما تهیه شده است و اطلاعات و آموزش هایی را که توسط پزشک و پرستار مراقب اسستوما به شما داده می شود را تکمیل می نماید.

آمادگی قبل از عمل

پس از بسته شدن بیمار و انجام آمادگی روده، نوبت تعیین محل استوما است. زخم شدن پوست اطراف استوما، تخلیه نامناسب استوما داخل کیسه و نشت از اطراف آن، ترس از جدا شدن کیسه، نگرانی و اظطراب در ارتباط با عدم پذیرش خانواده و از دست دادن شغل و درنهایت دوری از اجتماع و افسرده‌گی فرد، از عوارض بسیار مهم انتخاب نامناسب محل استوما می‌باشد.

بنابراین تعیین محل استوما بر روی شکم بخش مهمی از آمادگی های قبل از عمل می‌باشد. قبل از عمل با کمک پزشک و پرستار مراقب استوما با مشورت شما، بهترین محل استوما بر روی شکم تعیین خواهد شد.

بهترین محل برای ایجاد استوما جایی است که شما به راحتی آن را ببینید و از آن مراقبت نمایید. بهتر است استوما از این نواحی دور باشد: ناف، خط کمریند، چین های شکم، برجستگی های استخوانی و دندنه ها، محل بخیه و جراحی قبلی.

مراقبت های پس از عمل جراحی

علاوه بر مراقبت از زخم جراحی، گفتگو با بیمار، مشاهده استوما و لمس آن توسط بیمار، گام اساسی در پذیرش ایلیوستومی توسط او دارد. پس از جراحی، اندازه ایلیوستومی بزرگ و متورم می‌باشد. با گذشت چند هفته و کسب بهبودی، اندازه آن کوچک می‌شود.

بلافاصله بعد از عمل، ترشحات خروجی به شکل مایع از ایلیوستومی جریان می‌یابد. پس از مدتی مدفع خمیری شکل خواهد شد. در فرد دارای ایلیوستومی مدفع حاوی آنزیم هایی است که می‌توانند برای پوست محرك باشند. بنابراین با استفاده از کیسه می‌توانید پوست اطراف استوما را بطور مناسبی پوشش دهید.

انتخاب کیسه مناسب نقش مهمی در پیشگیری از عوارض ایلیوستومی و بهبود کیفیت زندگی فرد در آینده دارد.

استوما چیست

استوما به معنای دهانه می‌باشد. هرگاه یکی از ارگان‌های داخلی بدن به طور مستقیم و یا توسط لوله باریکی به بیرون راه پیدا کند استوما نامیده می‌شود. استوما به دو نوع دائمی و موقت تقسیم می‌گردد که بسته به علت ایجاد استوما جراح یکی از دو نوع را انتخاب خواهد کرد.

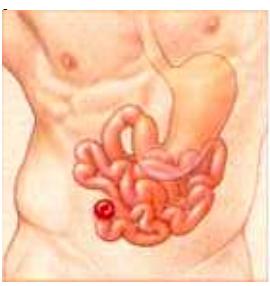

استوما

- در دنگ نیست.
- همیشه قرمز و مرطوب است.
- به راحتی خونریزی می‌کند.

ایلیوستومی چیست

ایلیوستومی دهانه‌ای است از روده کوچک به شکم که توسط جراحی ایجاد می‌شود. هدف از آن اجزه عبور مدفع می‌باشد. در سوانح رانندگی یا بیماری مانند کرون، رکتوم یا مقعد برداشته می‌شود. چون وظیفه اصلی کولون جذب آب از مدفع و ذخیره مدفع می‌باشد، بنابراین بدن بدون کولون نیز می‌تواند به حیات خود ادامه دهد.

با داشتن ایلیوستومی مدفع از مقعد بیرون نمی‌آید بلکه از ایلیوستومی خارج می‌شود. ایلیوستومی اسفنکتر ندارد بنابراین فرد کنترل ارادی روی حرکات روده‌ای ندارد و به جای آن از کیسه يکبار مصرف و قابل تعویض برای جمع آوری مدفع استفاده می‌کند. برای ایجاد ایلیوستومی، جراح قسمتی از روده کوچک - ایلیوم - را از دیواره شکم خارج می‌کند. این دهانه تازه باز شده بر روی شکم را، ایلیوستومی می‌نمند.

ایلیوستومی دهانه‌ای است از ایلیوم بر روی شکم که توسط عمل جراحی ایجاد می‌شود.

بطور معمول محل ایلیوستومی پایین خط کمریند و یک چهارم تحتانی شکم، سمت راست ناف می‌باشد.

علل ایجاد ایلیوستومی

- بیماری‌های مادرزادی دستگاه گوارش
- بیماری‌های التهابی روده کوچک شامل کرون و کولیت
- آسیب‌های ناشی از ضربه به شکم
- عوارض دیررس اشعه درمانی

سیستم کیسه های ایلیوستومی

شما می توانید جهت رفع نیاز خود، از انواع کیسه های ایلیوستومی هالیستر استفاده نمایید.

این کیسه ها شامل سیستم یک تکه و دو تکه می باشند. هر دو سیستم دارای چسب هستند که با چسبیدن به پوست اطراف استوما از آن محافظت می نمایند. با این تفاوت که در سیستم یک تکه چسب به کیسه متصل بوده ولی در سیستم دو تکه چسب از کیسه جدا می باشد.

کیسه ته باز یا قابل تخلیه
این کیسه بهترین انتخاب در زمان خروج ترشحات مایع و با دفعات زیاد می باشد. در انتهای کیسه گیره ای تعییه شده است که تخلیه آسان و سریع کیسه را ممکن می سازد.

رنگ کیسه های ایلیوستومی مات، روشن و شفاف می باشد. جهت راحتی بیشتر می توانید از کیسه ای استفاده نمایید که دارای پوشش پارچه ای در سطح تماس با پوست می باشد.

اگر مواد دفعی از استوما خمیری شکل باشند، پیشنهاد می شود از کیسه های فیلتردار استفاده نمایید. فیلتر پس از فیلتره کردن بو، اجازه خروج گاز بدون بو را می دهد. بدین ترتیب از باد شدن کیسه در زیر لباس و احتمال پاره شدن آن، جلوگیری می شود.

توضیح شکل از بالا به پایین:
کیسه یک تکه قابل تخلیه
چسب پایه تخت
چسب پایه محدب
کیسه دو تکه قابل تخلیه

کیسه دو تکه

کیسه یک تکه

حلقه پلاستیکی کیسه

چسب پایه

چسب پایه

چسب محافظ

کیسه

رژیم غذایی

مراقبت از پوست

داشتن ایلیوستومی به معنای داشتن رژیم غذایی خاص نیست. بسیاری از افراد مبتلا به بیماری های روده ای رژیم غذایی مشخصی دارند.

پزشک ممکن است بالا فاصله بعد از عمل رژیم غذایی خاصی را بدهد، بعد از پایان دوره بهبودی می توانید به رژیم معمولی خود باز گردید.

با وجود ایلیوستومی بدن شما به میزان بیشتر مایعات حتی بیش از قبل از عمل نیاز دارد. برای جلوگیری از کم آبی باید مقادیر زیادی آب، آب میوه یا سایر مایعات میل کنید. اگر مشکل قلی یا کلیوی دارید قبل از افزایش مایعات دریافتی با پزشک خود مشورت کنید. از خوردن غذاهای پرفیرین نیز اجتناب کنید. گاهی اوقات غذاهای پرفیر در ایلیوم تولید توده ای می کنند که به راحتی از استوما قابل عبور نیست.

بعضی از غذاها تولید بو یا گاز در سیستم گوارش می نمایند، مصرف این غذاها را متعادل کنید.

- نکات کاربردی در زندگی روزانه
- رژیم غذایی متعادل داشته باشید.
- آهسته بخورد و به خوبی غذا را پجوید.
- غذاها را کم کم به رژیم خود اضافه کنید
- تا سیستم گوارش شما به آنها عادت کند.

غذاهایی که سرشار از فیبر هستند، از خوردن این غذاها شش تا هشت هفته بعد از عمل اجتناب کنید.

کروفس، سبزیجات چینی، گل کلم، ذرت، قارچ، زرد آلو و انجد خشک، سبب، انگور، سبب زمینی، آجیل و پاپ کورن، گوشتهای غلاف دار مثل سوسیس

حفظ سلامت پوست اطراف ایلیوستومی سیار مهم است. سالم و تمیز نگه داشتن پوست اطراف استوما شرط اساسی در مناسب چسبیدن کیسه می باشد. به منظور پیشگیری از تحریک پوست اطراف استوما و سایر مشکلات پوستی از چسب پایه و کیسه ایلیوستومی استفاده کنید که به خوبی روی هم منطبق شده و به طور مناسب روی پوست بچسبند.

گاهی اوقات پوست تحریک شده در دنده است. در هر بار تعویض چسب و کیسه، پوست اطراف استوما را به دقت بررسی نمایید، هر گونه تورم، قرمزی یا آگزما نشانه تحریک پوست این ناحیه می باشد. اگر این تغییرات دوبار متوالی در هنگام تعویض کیسه مشاهده شد باید به پزشک یا پرستار مراقب استوما اطلاع دهید.

حمام کردن

با داشتن ایلیوستومی، مانند قبل از عمل می توانید استحمام نمایید. آب و صابون به داخل استومای شما وارد نشده و آسیبی به آن نمی رساند. شما می توانید با کیسه و یا بدون کیسه ایلیوستومی استحمام کنید. گاهی اوقات بقایای صابون با چسبیدن به چسب کیسه ایلیوستومی تداخل می کند، پیشنهاد می شود از صابون های بدون چربی استفاده نمایید که با شستن از پوست پاک می شوند.

دارو

نکات کاربردی زندگی روزانه

- پس از عمل ملین استفاده نکنید زیر به شدت تعادل آب و مایعات بدن را بر هم می زند.
- آنتی اسید سبب اسهال یا بیوست می شوند

نکات کاربردی زندگی روزانه

- پس از عمل ملین استفاده نکنید زیر به شدت تعادل آب و مایعات بدن را بر هم می زند.
- آنتی بیوتیک ها سبب اسهال می شوند

بو باز مسائل مهم برای افرادی است که تحت عمل ایلیوستومی قرار می گیرند.

امروزه در ساخت کیسه های ایلیوستومی از فیلم جاذب بواسطه افاده می شود، بنابراین بوی مدفوع فقط داخل کیسه باقی می ماند. اگر کیسه تمیز بوده و به طور مناسب چسبانده شده باشد بایستی بو را هنگام تخلیه و یا تعویض کیسه حس کنید. در صورت استشمام بو در سایر اوقات، کیسه را از نظر نشت بررسی کنید. کیسه خود را در صورت نیاز و در شرایط مناسب می توانید به طور مرتب تخلیه نمایید.

تخلیه مرتب و یا تعویض کیسه بهترین روش، جهت پیشگیری از پرشدن و ترکیدن آن می باشد. بنابراین هنگامی که یک دوم حجم کیسه پر شد آن را تخلیه نمایید.

غذاهایی که تولید بو می کنند، مارچوبه، کلم بروکل، کلم دلمه او کلم پیچ، گل کلم، تخم مرغ، ماهی، سیر پیاز، ادویه.

لباس پوشیدن

بسیاری از افراد بعد از عمل جراحی ایلیوستومی نگران هستند که کیسه از زیر لباس آنها معلوم باشد. بعضی نیز همواره نگران هستند که نتوانند مانند قبل از عمل لباس معمولی پوشند و یا اینکه باید از لباس های با سایز و اندازه بزرگتر استفاده نمایند. ولی واقعیت این است که شما قادر خواهید بود مانند گذشته لباس بپوشید.

امروزه کیسه های ایلیوستومی آن قدر نازک و ظرفی تهیه می شوند که کاملاً روی پوست می چسبند. بنابراین تازمانی که خود شما نگویید، کسی متوجه نخواهد شد کیسه ایلیوستومی دارید.

کیسه را می توان داخل و یا خارج از لباس زیر قرار داد، جایی که احساس راحتی بیشتر می کنید. خانم ها می توانند از گن استفاده کنند. بهتر است است مدل و رنگ لباس شنای خود را از نوع طرحدار و تیره رنگ انتخاب کنید.

پس از عمل با شروع فعالیت روده، متوجه وجود گاز در کیسه خواهید شد. حجم و میزان گاز تولید شده در افراد مختلف متفاوت بوده و به ساختمان بدن فرد بستگی دارد. اگر قبل از عمل مشکل دفع گاز از روده داشته اید، به نظر می رسد بعد از عمل نیز این مشکل را خواهید داشت.

گاز می تواند توسط غذاي مصرفی تولید شود. گاهی گاز روده نتیجه بلع هوا می باشد. مصرف نوشابه های گاز دار، کشیدن سیگار، جویدن آدامس و جویدن با دهان باز می تواند میزان هواي بلعیده شده را افزایش دهد. اگر مشکل تولید گاز دارید می توانید از کیسه های فیلتر دار استفاده نمایید.

اسهال

اسهال به دلایل مختلف بروز می نماید با وجود ایلیوستومی نیز امکان ابتلاء به اسهال وجود دارد. ممکن است بیماری آنفولانزا عامل اسهال باشد، بنابراین با وجود ایلیوستومی امکان ابتلاء به اسهال درست مانند قبل از عمل وجود دارد.

در صورت ابتلاء به اسهال می توانید از غذاهایی استفاده نمایید که سبب سفت شدن مدفوع می شوند. از مصرف غذاهای مسهل و نوشابه هایی که موجب شل شدن مدفوع می شوند اجتناب کنید. اسهال سبب کم آبی می شود، بهتر است در این زمان مایعات بیشتری بنوشید. اگر اسهال ادامه پیدا کرد، با پرشک یا پرستار مراقب استوما نماس بگیرید.

غذاهایی که مدفوع را سفت می کنند:
سس سبب، موز، پنیر، گل خنثی، برنج،
شیر جوشیده، انواع ماکارونی و رشتہ،
کره پادام زمینی، چوب شور، نشاسته،
نان نسبت، هاست.

غذاهایی که مدفوع را هل می کنند:
آبجو یا انواع الکل، کلم بروکلی، آب انگور،
میوه های تازه به جز موز، حبوبات سبز،
گلو یا آب آلو، غذاهای پر ادویه و تست،
اسفناج.

نرمش و ورزش

- نکات کاربردی زندگی روزانه
  - بهتر است قبل از شنا کیسه ایلیوستومی ورزشی شما نمی‌شود. در هوای گرم یا بعد از ورزش علاوه بر افزایش مایعات دریافتی به مراقبت بیشتری نیاز دارید. به غیر از ورزش‌های سنگین و وزنه برداری می‌توانید از سایر فعالیت‌های بدنی لذت ببرید.
  - در داخل وان آب گرم، سونای بخار و سونای خشک ممکن است چسب
  - قبیل ایلیوستومی دارند می‌توانند ورزش‌هایی از کسانی که ایلیوستومی دارند می‌توانند ورزش‌هایی از قبیل: شنا، پیاده روی، تمرینات آمادگی جسمانی و اسکی روی آب، اسکی روی برف، گلف، تنیس، هاکی، والیبال، قایقرانی و قایق سواری را انجام دهند.

بازگشت به کار و مسافرت

مانند هر عمل جراحی دیگر، جهت بهبودی کامل شش تا هشت هفته زمان نیاز است. قبل از بازگشت به کار با پزشک تان مشورت کنید. بعد از بهبودی باید قادر باشید به سرکار خود بازگشته و هرجا که می‌خواهید مسافت نمایید. داشتن ایلیوستومی نباید موجب محدودیت شما شود.

کیسه و سایر لوازم مورد نیاز ایلیوستومی در همه جای دنیا در فروشگاههای لوازم پزشکی یافت می‌شود. بهتر است در مسافرت بیشتر از همیشه لوازم مورد نیاز را تهیه نموده و همراه خود داشته باشید.

نکات کاربردی زندگی روزانه

- مسافرت با هواپیما و فشار هوا بر استوحا تاثیر ندارد.
- هنگام مسافرت ممیشه لوازم ایلیوستومی خود را در داخل کیف دستی بگذارید و در جامه دان های بزرگ قرار ندهید.
- چسب پایه مور نیاز خود را قبل از مسافرت برش دهید تا در زمان مسافرت نیاز به حمل قیچی نباشد.
- کمربند ایمنی را بالاتر و یا پایین تر از محل استوحا بیندید.
- وسایل و لوازم مراقبت از استوحا را در جای خشک و خنک نگهداری نمایید.
- در هنگام مسافرت به نقاط دور دست از بیمارستان یا مراکز درمانی در مورد پرسنل مراقب استوحا آن منطقه سوال کنید.

روابط جنسی و ارتباطات فردی

جراحی ایلیوستومی سبب تغییر در تصویر فرد از بدن خود می‌شود. بسیاری از افراد دچار ترس از عدم پذیرش از جانب همسر و نگران ارتباط جنسی خود می‌باشند.

- نکات کاربردی زندگی روزانه
  - قبیل از هر نوع ارتباط جنسی کیسه ایلیوستومی خود را تخلیه کنید.
  - فعالیت جنسی به شما و استوحا شما آسیبی نخواهد رساند.
  - با استفاده از کیسه‌های مات و یا پوشش دار می‌توانید کیسه و محبوبات آنرا مخفی نمایید.
  - با استفاده از کربندهای مخصوص می‌توانید کیسه را پنهان نموده و آن را چسبیده به بدن خود نگاه دارید.

گاهی اوقات ممکن است ایلیوستومی سبب تغییراتی در مردان و ارتباط جنسی آنها شود. ولی باید بدانید که بسیاری از مردان با داشتن ایلیوستومی می‌توانند بچه دار شوند.

برای زن و مرد هر دو، بسیار مهم است که درباره جراحی با همسر خود بطور روشن و واضح بحث و گفتگو نمایند. بنته در مورد پرسیدن هرگونه سوال از پزشک و پرستار مراقب استوحا، تردید نکنید.

دین و مذهب

در دین اسلام مقررات تعریف شده زیادی وجود دارد که قبیل از آماده شدن برای نماز و حین خواندن نماز باید رعایت شوند. در هر صورت سوال اساسی استفاده از کیسه ایلیوستومی حین خواندن نماز است.

مطابق فتاویه گروهی از مراجع مسلمان («هر کس که استوحا دارد یک عذر شرعی دارد. اگر نمی‌تواند کیسه را برای هر نوبت تعویض کند، می‌تواند وضو بگیرد و بعد از هر وضو هر چند رکعت می‌خواهد نماز بخواند. اگر فاصله‌ای بین نماز‌های پنج گانه باشد، آن وضو باطل شده و برای نماز‌های نوبت دیگر باید دوباره وضو گرفته و سپس نماز بخواند»).

هموطنان محترم ایرانی می‌توانند طبق فتاوی مجتهد و مرجع تقلید خود عمل نمایند.

پزشک و پرستار مراقب استوما منابع با ارزش اطلاعاتی برای شما میباشند. ملاقات حضوری سالانه با پزشک معالج بسیاری از مشکلات معمولی را رفع خواهد کرد. همچنین خوب است که سالانه کنترل کامل سلامت و آزمایشات بالینی داشته باشید. فروشنده‌گان تجهیزات پزشکی و لوازم مراقبت از استوما در معرفی محصولات جدید استوما می‌توانند به شما کمک نمایند.

منبع مهم اطلاعاتی دیگر، انجمن بین المللی استوما است که با علامت اختصاری IOA شناخته می‌شود خوب است بدانید این سازمان توسط افراد دارای استوما تاسیس گردیده است.

سازمانها و گروههای حمایتی جهت کسب اطلاعات بیشتر و آگاهی از سایر گروههای حمایتی، با مرکز درمانی و یا پرستار مراقب استوما در بیمارستان تماس بگیرید.

انجمن استومی ایران
تهران، خیابان فاطمی، خیابان چهارم، کوچه مغان،
شماره شش، تلفن: ۰۲۹۶۹۶۰۲
انجمن بین المللی استوما

36 Executive Park, Suite 120,
Irvine, California 92714-6744
Tel: (714)660-8824
1-800-826-0826

در سایت های مربوط به هالیستر می‌توانید اطلاعات جالب و کاملی در ارتباط با مراقبت از استوما پیدا کنید.
پیشنهاد می‌کنیم از سایت ما دیدن فرمایید:

www.hollister.com
www.ostomyworld.com

دفتر هالیستر در منطقه خاور میانه

Hollister-Middle East, Africa
Regional Office
P.O Box 75344
Lynwood Ridge
Pretoria 0040
South Africa
Tel: +27 12 361 3370
Fax: +27 12 348 7255

- بافت استوما مانند داخل دهان قرمز و مرتبط می‌باشد.
- استوما در دنک نیست و به راحتی خونریزی می‌کند به خصوص اگر ضربه دیده و یا ساییده شود. این نوع خونریزی های کم و وقت طبیعی است ولی در صورت ادامه آن یا وجود خون در مدفعه با پرستار مراقب استوما تماس بگیرید.
- زمانی که یک سوم تا یک دوم حجم کیسه ایلیوستومی پر شد آن را تخلیه نمایید.
- گاهی اوقات بقایای صابون با چسبیدن به چسب کیسه ایلیوستومی تداخل می‌کند. در صورت استفاده از صابون بهتر است از نوع بدون چربی و بدون لوسيون آن استفاده نمود.
- جهت پاک کردن پوست از آب نیمه گرم استفاده نمایید. بهتر است قبل از چسباندن کیسه، پوست را با استفاده از پارچه نرم، خشک و تمیز نمایید. بعد از چسباندن چسب پایه، با دست به مدت سی تا شصت ثانیه آن را ماساژ دهید. ماساژ و گرمای ناشی از آن چسب را فعال خواهد کرد.
- در صورت استفاده از کیسه های دو تکه، بهتر است چسب پایه را بصورت زاویه دار بر روی پوست بچسبانید.
- چسب پایه را هر سه تا پنج روز تعویض کنید.
- می‌توانید با چسب پایه و کیسه و یا پس از برداشتن آن استحمام نمایید.

- در صورت مشاهده هریک از علایم زیر با پزشک یا پرستار مراقب استوما تماس بگیرید.
- تحریک پوستی
- نشت مکرر مدفعه از اطراف چسب پایه
- تغییر رنگ، اگزما و التهاب پوست اطراف ایلیوستومی
- خونریزی شدید از ایلیوستومی
- وجود خون در مدفعه
- برآمدگی پوست اطراف ایلیوستومی
- افزایش تدریجی طول ایلیوستومی